

PEDİKÜLLÜ OMENTUM GREFTİ İLE VEZİKO - VAJİNAL FİSTÜL TAMİRİ

(Şifa Bulan Bir Vak'a)

İhsan Günalp*

Naci Ayrak**

Omentumun yapısal özellikleri ve cerrahide kullanıldığı yerler şöylece özetlenebilir :

- Omentum intra - abdominal lenfatik absorpsiyonun vukua geldiği yerdir.
- Abdominal enfeksiyonların resolution'unda rol oynar.
- Radyasyon, immuno - supresyon, enfeksiyon ve doku kaybı ile iyileşmesi bozulmuş yaraların iyileşmesine hizmet eder (1).
- Post - operatif husule gelen lymphedem'in çekilmesine yardım eder (2,3).
- Açık kalp ameliyatlarından sonra mediastinal sepsislerin kontrolunda büyük değeri vardır (4).
- Mükerrer olarak müdahale görmüş iyileşmemiş veya komplike (mesane trigonunu, mesane kollumunu ve urethra'yı içine alan) veziko - vajinal ve veziko - rektal fistüllerin tamirinde büyük kolaylık sağlar (1).
- Büyük damarların tümörle istilası dolayısı ile, yapılan damar eksizyonundan sonra konan Dakron greftleri omentum ile sarılır, böylece onları enfeksiyondan korur (5).

V A K ' A

F.K. 23 yaşında ev kadını (Protokol : 14629/398 - 1978).

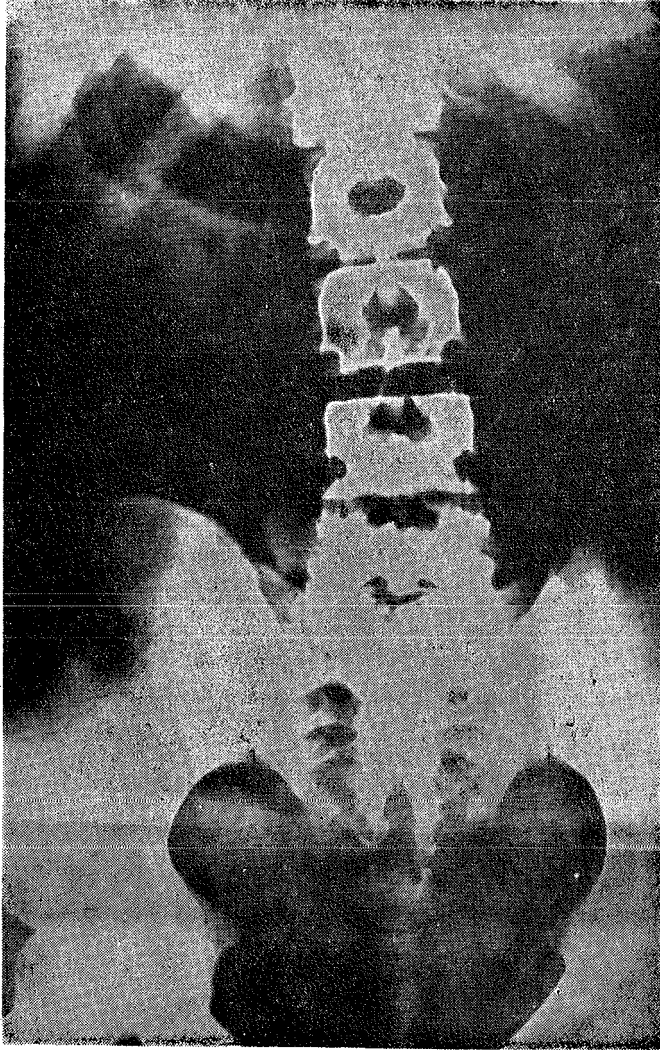
- Üç sene önce uzun süren bir ölü doğumdan sonra husule gelen veziko - vajinal fistül sonucu idrar inkontinansı meydana çıkmış.
- Vak'aya bir hastahane de fistülü tamir etmek için iki kez vajinal, diğer bir

* Ankara Tıp Fakültesi Üroloji Kürsüsü Profesörü.

** Ankara Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Kürsüsü Profesörü.

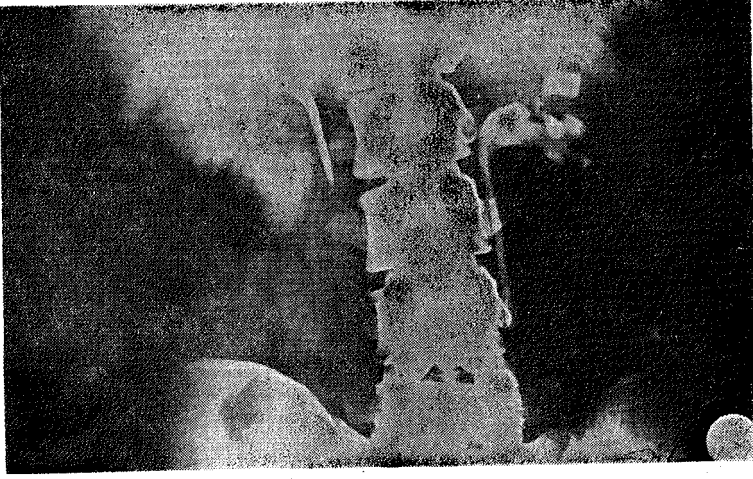
hastahane de aynı maksat için transvezikal olmak üzere üçüncü bir ameliyat yapılmış.

- Durumda bir değişiklik sağlanamamış.
- Hastanın muayenesinde sistemler normal.
- İdrar inkontinansı mevcut.
- İdrar enfekte (Coli üredi).
- D. Grafi - normal (Şekli : 1).

Şekil : 1

— İVP de : Böbreklerde bilateral olarak fonksiyon iyi. Sağ böbrekte geçirilmiş pyelonefrite ait minimal pyelo - kalisektazi ve küntleşme (Şekil : 2). Sistogramda vaginaya konmuş tampon üzerinde küçük bir mesane görülüyor (Şekil : 3).

Şekil : 2

— Urethra'nın Dittel Bujisi ile yapılan muayenesinde, urethra ancak 2 cm uzunluğa sahip, arkası vaginaya açılıyor.

— Vaginal muayenede : Mesane tabanı tamamen açık, uterus bu fistülün arka kenarını sınırlandırıyor. Muayeneyi yapan parmak direkt olarak mesaneye giriyor.

— Uygulanan ameliyat.

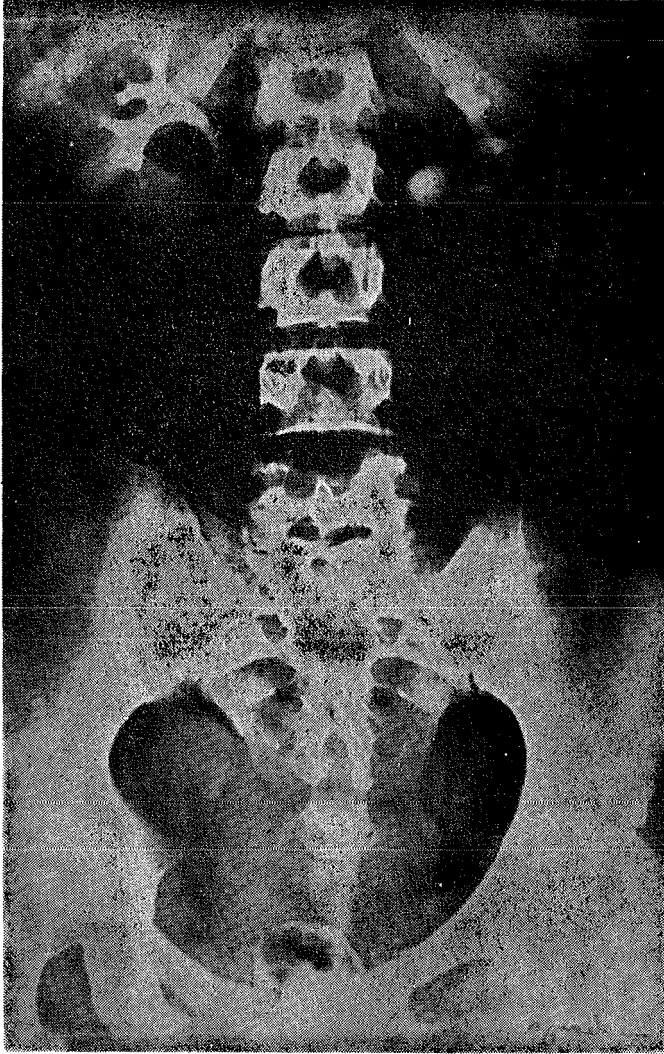
— Veziko - vaginal fistüller eğer sade olarak mesane trigonumunun gerisinde ise bunların tamiri transvezikal olarak fistül diseksiyonu ve eksizyonunu müteakip vagina duvarı, mesane adalesi ve mukozası tabaka tabaka dikilmek sureti ile yapılır.

— Birkaç kez ameliyat edilmiş veya mesane trigonumunu, mesane kollumunu ve urethra'yı içine almış olan kompleks fistüllerin cerrahi olarak tamirleri hemen hemen mümkün olmadığından böyle vak'alarda idrar derivasyonu (yurdumuzda üretero - sigmoidostomi) yapmak zorunlu olmaktadır.

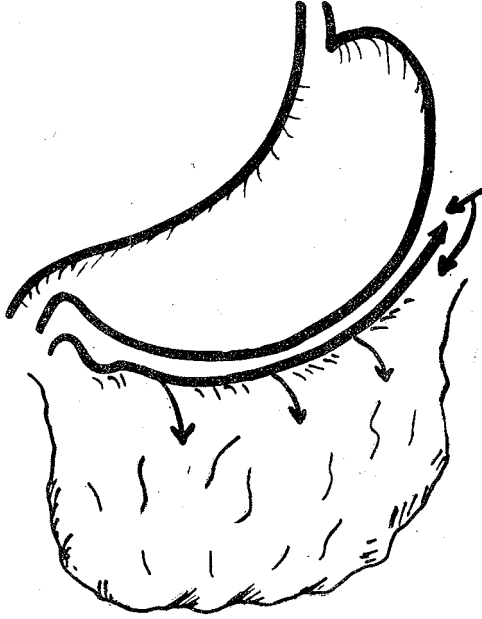
— Halbuki bugün bazı batı ülkelerinde yukarda belirtilen kompleks veziko - vaginal, veziko - rektal - vaginal fistüller pediküllü omentum grefti ile tamir edile-

rek şifa sağlanmaktadır. Bu usulü yurdumuzda ilk kez uygulamak fırsatını bulmuş bulunuyoruz.

— Hastaya, genel anestezi altında processus xyphoideus'dan symphysis pubise kadar uzanan median bir kesi ile abdominal boşluğuna girildi. Omentum majus muayene edildi. Midenin büyük kurvaturunun sol tarafından başlanarak, omentumdan mideye doğru seyreden damarlar katgütle bağlanarak kesildi (Şekil : 4 - 5).

Şekil : 3

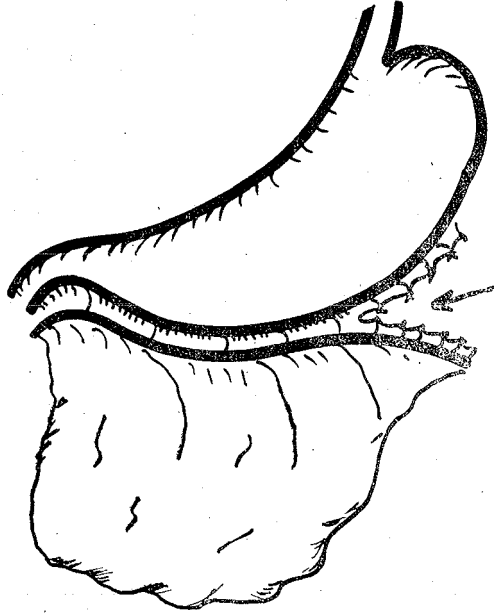
ŞEKİL : 4

— Omentumda yeter uzunluk elde edilince, assandan colon'un dış tarafından ve parietal peritonun altından geçirilerek kemik pelvis içine indirildi (Şekil : 6). Hastanın uterusu çok küçük (Evvelce bir hastahannede uterus üzerine bir ameliyat yapılmış) ve fibrotik bir halde görüldüğünden histerektomi uygulandı. Eğer kadının fertilitatesinin devamı isteniyorsa, yukardan periton arkasından pelvis boşluğuna indirilmiş bulunan omentum bu kez ligamentum latumun altından geçirilmek sureti ile, tubanın tıkanması önlenmiş olarak mesanenin altına doğru çekilir. Daha sonra omentum mesanenin altından vagina içine getirildi.

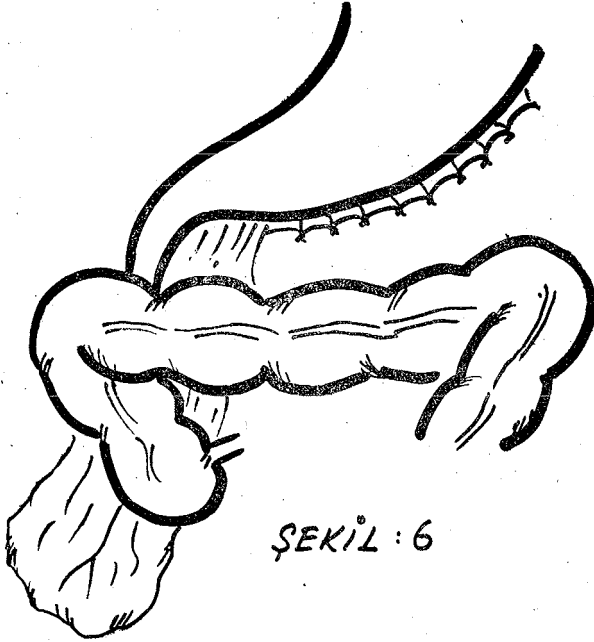
— Vulvada urethra'nın altına bir ensizyon yapıldı, oradan künt olarak vagina duvarı ile urethra arasına bir tünel yapıldı, vaginadaki omentum bu tünelden geçirilerek urethra orifisinin altına getirildi ve omentum oraya (3.0) iki katgüt sütürle tesbit edildi (Şekil : 7 - 8).

— Mesane açıldı, büyük fistülün kenarlarına eksizyon yapıldı, yaklaşabilen kısımlar omentum üzerine (2.0) kromik katgütle yaklaştırıldı. Yaklaşmayan kısımlar omentuma (6.0) kromik katgütle dikildi. Mesane 18 F. Malecott üzerine tabaka tabaka kapatıldı. Karın duvarı usulüne göre tamir edildi.

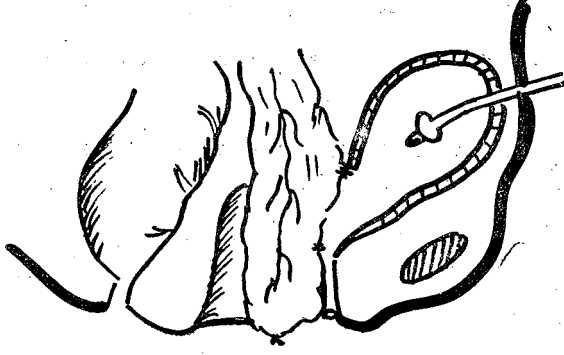
— Vak'a ameliyattan 60 gün sonra tam kontinan olarak şifa ile ayrıldı.

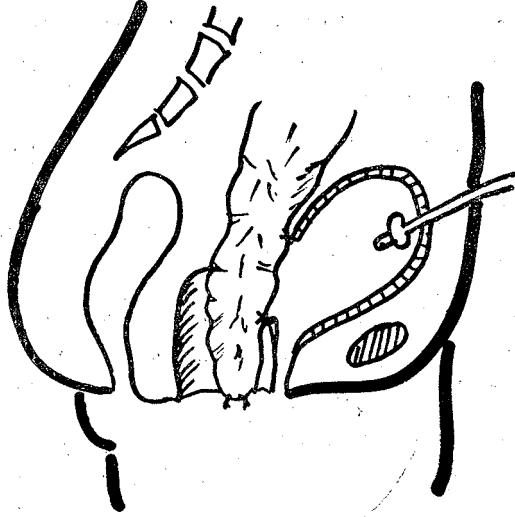
ŞEKİL: 5

ŞEKİL: 6

ŞEKİL : 7

ŞEKİL : 8

SONUÇ - ÖZET

— Kompleks veya mükerrer ameliyat ile şifa bulmayan veziko - vaginal fistül-lerin pediküllü omentum grefti ile tamiri tam şifa sağlamaktadır.

— Burada, üç kez cerrahi müdahale görmüş büyük ve kompleks bir veziko-vaginal fistül vak'asına, pediküllü omentum grefti ile tamir etmek sureti ile idrar kontinansını sağlamış bulunuyoruz.

S U M M A R Y**The repair of vesico - vaginal fistula using the omental pedicle graft**

— The use of omental pedicle graft maintains the healing of complex or several times reoperated vesico - vaginal fistula.

— We maintained the urinary continence by using the omental graft on a complex case of vesico - vaginal fistula wich she had several times reconstructive failing procedures.

L I T E R A T Ü R

- 1 - R. T. Turner Warwick - E. J. C. Wynne - M. Handley Ashken The use of the Omental pedicle graft in the repair and reconstruction of the Urinary Tract. Brit. J. of Surg. 1967, Vol 54 No : 10 October
- 2 - Norman E. Hugo. Recent advances in the treatment of Lymphedema Surg. Cl. of N. Ame. Vol. 51, P : 11 - 123 - 1971.
- 3 - Harry S. Goldsmith. The treatment of post - surgical Lymphedema Surg. Cl. of N. Ame. Vol 49, P : 408 - 410 - 1969.
- 4 - Arthur B. Lee - George Schmert. Total excision of the Sternum and Thoracic pedicle Transposition of the Omentum useful stratenous managing severe mediastinal infection following open Heart Surgery. Surgery, Vol 80, P : 433 - 436, 1976.
- 5 - Gary S. Goldsmith - Edward J. Beatric. Protection of Vascular Protheses following Radical İnguinal Excisions. Surg. Cl. of N. Ame. Vol 49, P : 413 - 419 - 1969.